

Matematik A, STX
24. maj 2019
Gammel reform

www.matematikhfsvar.page.tl
matematikuniverset@hotmail.com

Maj 2019

NB: Løsningerne er ikke garanteret fejlfrie. Løsningerne skal bruges til indlæring, så det handler om ikke at skrive af.

Delprøve 1

Opgave 1

Andengradsligningen løses.

$$d = b^2 - 4 \cdot a \cdot c = (-7)^2 - 4 \cdot 3 \cdot 2 = 49 - 24 = 25 = 5^2$$

Dvs. to løsninger.

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{d}}{2 \cdot a} = \frac{-(-7) \pm \sqrt{25}}{2 \cdot 3} = \frac{7 \pm 5}{6} = \begin{cases} \frac{7+5}{6} = \frac{12}{6} = 2 \\ \frac{7-5}{6} = \frac{2}{6} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

Dvs.

$$x = \frac{1}{3} \vee x = 2$$

Opgave 2

$$A = |\det(\vec{a}, \vec{b})| = \left| \det \left(\begin{bmatrix} -3 & 7 \\ 4 & 2 \end{bmatrix} \right) \right| = |-3 \cdot 2 - 4 \cdot 7| = |-6 - 28| = |-34| = 34$$

Dvs. arealet er 34.

Opgave 3

$$f(x) = 4x - 6$$

$$g(x) = -3x + 5$$

$$h(x) = f(x) - 2 \cdot g(x) = 4x - 6 - 2 \cdot (-3x + 5) = 4x - 6 + 6x - 10 = 10x - 16$$

Opgave 4

$$\frac{k}{x+3} = 5 \Leftrightarrow k = 5 \cdot (x+3) \Leftrightarrow \frac{k}{5} = x+3 \Leftrightarrow x = \frac{k}{5} - 3$$

Opgave 5

$$f(x) = x^3 + 10 \cdot x$$

Da både x^3 og x har positive konstanter, så er funktionen voksende, eftersom x^2 og k ikke er angivet i $f(x)$. Alternativt kan man vise det vha. diff. regning.

$f'(x) = 3x^2 + 10$ så er ligningen $f'(x) = 0 \Leftrightarrow 3x^2 + 10 = 0 \Leftrightarrow 3x^2 = -10 \Leftrightarrow x^2 = -\frac{10}{3}$ Denne ligning vil give komplekse løsninger \Rightarrow funktionen er voksende eller aftagende. Ved fortegnvariation i f.eks. $x = 1$ fås $f'(1) = 3 \cdot 1^2 + 10 \cdot 1 = 3 + 10 = 13 > 0 \Rightarrow$ funktionen f er voksende.

Opgave 6

$$f(x) = \frac{1}{4 \cdot x + 12}, x > -3.$$

$$\int f(x) dx = \int \frac{1}{4 \cdot x + 12} dx$$

$$\text{Lad } t = 4 \cdot x + 12 \Rightarrow dt = 4 dx \Leftrightarrow dx = \frac{dt}{4}.$$

Integralet er

$$\int \frac{1}{t} \cdot \frac{1}{4} dt = \frac{1}{4} \cdot \int \frac{1}{t} dt = \frac{\ln(t)}{4} + k$$

Heraf er $t = 4x + 12$, så

$$\frac{\ln(4x + 12)}{4} + k \quad \text{og } x > -3 \text{ og } k \in \mathbb{R}.$$

Delprøve 2

Opgave 7

restart ; with(Gym) :

$X := [0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8] :$

$Y := [8.2, 8.5, 9.1, 9.3, 9.6, 9.9, 10.8, 11.7, 12.3] :$

a)

$f(t) := \text{ExpReg}(X, Y, t) :$

$\text{evalf}[5](f(t))$

$$8.0708 \cdot 1.0510^t$$

(1)

Dvs. $a = 1.051$ og $b = 8.0708$.

b)

Tallet a fortæller, at for hvert år der går, efter år 2009 vil antallet af besøgende på danske museer, målt i mio. vokse med 5.1% pr. år.

c)

$$T_2 = \frac{\ln(2.)}{\ln(1.051)}$$

$$T_2 = 13.93482168$$

(2)

Dvs. hver ca. 14 år fordobles besøgende på de danske museer ifølge modellen.

Opgave 8

restart ; with(Gym) :

$$h(t) := 35.5 \cdot \left(1 - \frac{t}{2}\right)^2 + 4.5 :$$

a)

$h(0)$

$$40.0$$

(3)

Væskehøjden er 40cm.

b)

$h'(1.5)$

$$-8.87500000$$

(4)

Efter 1.5 minutter vil væskehøjden aftage med 8.875cm/min.

Opgave 9

restart ; with(Gym) :

a) Opstil en formel for volumen. OBS: $\tan(30) = \frac{1}{\sqrt{3}}$

$$V = \left(3 \cdot h + \frac{1}{2} \cdot h \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \cdot h\right)\right) \cdot 15$$

$$V = 45h + \frac{5h^2\sqrt{3}}{2} \quad (5)$$

Indsæt $h = 4$.

$$V = \left(3 \cdot 4 + \frac{1}{2} \cdot 4 \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \cdot 4 \right) \right) \cdot 15$$

$$V = 180 + 40\sqrt{3} \quad (6)$$

evalf[5](%)

$$V = 249.28 \quad (7)$$

Dvs. $V = 249.28 \text{ dm}^3$.

b)

$$100 = \left(3 \cdot h + \frac{1}{2} \cdot h \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}} \cdot h \right) \right) \cdot 15 \xrightarrow{\text{solve for h}}$$

$$\left[\left[h = -\frac{(9 + \sqrt{81 + 40\sqrt{3}})\sqrt{3}}{3} \right], \left[h = \frac{(-9 + \sqrt{81 + 40\sqrt{3}})\sqrt{3}}{3} \right] \right]$$

evalf[5](%)

$$[[h = -12.274], [h = 1.8816]] \quad (8)$$

Dvs. vandhøjden skal være 1.8816dm.

Opgave 10

restart ;; with(Gym) :

a)

$$f(x) := 4 \cdot x^3 + 8 \cdot x^2 + 10 \cdot x + 3 :$$

$$\int f(x) dx + C$$

$$x^4 + \frac{8}{3}x^3 + 5x^2 + 3x + C \quad (9)$$

$$100 = 2^4 + \frac{8}{3} \cdot 2^3 + 5 \cdot 2^2 + 3 \cdot 2 + C \xrightarrow{\text{solve for C}} \left[\left[C = \frac{110}{3} \right] \right]$$

Så

$$F(x) := x^4 + \frac{8}{3}x^3 + 5x^2 + 3x + \frac{110}{3} :$$

b)

$$f(2)$$

$$87 \quad (10)$$

Så

$$y = 87 \cdot (x - 2) + 100$$

$$y = 87x - 74 \quad (11)$$

Opgave 11

restart ;; with(Gym) :

a)

$$A := [10, 20, 0] ;; B := [10, 0, 15] ;; C := [0, 20, 15] :$$

b)

$$\vec{AB} := \langle B - A \rangle ;; \vec{AC} := \langle C - A \rangle ;;$$

Krydsprodukt giver

$$\vec{AB} \times \vec{AC}$$

$$\begin{bmatrix} -300 \\ -150 \\ -200 \end{bmatrix} \quad (12)$$

Dvs.

$$\begin{aligned} -300 \cdot (x - 10) - 150 \cdot (y - 20) - 200 \cdot (z - 0) &= 0 \\ -300x + 6000 - 150y - 200z &= 0 \end{aligned} \quad (13)$$

c)

Vinkel BAC svarer til at regne vinklen ud fra A .

$$v = \text{invCos} \left(\frac{\vec{AB} \cdot \vec{AC}}{\text{len}(\vec{AB}) \cdot \text{len}(\vec{AC})} \right) \quad v = 60.05091805 \quad (14)$$

Dvs. vinkel $BAC = v = 60.05^\circ$.Arealet af trekanten ABC er

$$T = \frac{1}{2} \cdot \text{len}(\vec{AB} \times \vec{AC}) \quad T = 25 \sqrt{61} \quad (15)$$

 $\text{evalf}[5](\%)$

$$T = 195.26 \quad (16)$$

Opgave 12 $\text{restart} \;; \text{with}(\text{Gym}) \;$

a)

$$y'(0) = 360000 - 0.004 \cdot 10^7 \quad D(y)(0) = 320000.000 \quad (17)$$

Hastigheden stiger med $320000m^3/\text{time}$ ved $t = 0$.

b)

 $\text{dsolve}(\{y'(t) = 360000 - 0.004 \cdot y(t), y(0) = 10^7\}, y(t))$

$$y(t) = 90000000 - 80000000 e^{-\frac{t}{250}} \quad (18)$$

$$y(t) := 90000000 - 80000000 e^{-\frac{t}{250}} ;$$

 $y(48)$

$$90000000 - 80000000 e^{-\frac{24}{125}} \quad (19)$$

 $\text{evalf}[5](\%)$

$$2.3975 \cdot 10^7 \quad (20)$$

Vandmængden efter 48 timer er $2.3975 \cdot 10^7 m^3$.**Opgave 13** $\text{restart} \;; \text{with}(\text{Gym}) \;$

a) H0: Lungebetændelsen er uafhængigt af vaccinationen.

$$OBS := \begin{bmatrix} 5 & 23 \\ 10 & 8 \\ 77 & 61 \end{bmatrix} :$$

forventet(OBS)

$$\begin{bmatrix} 14. & 14. \\ 9. & 9. \\ 69. & 69. \end{bmatrix}$$

(21)

b)

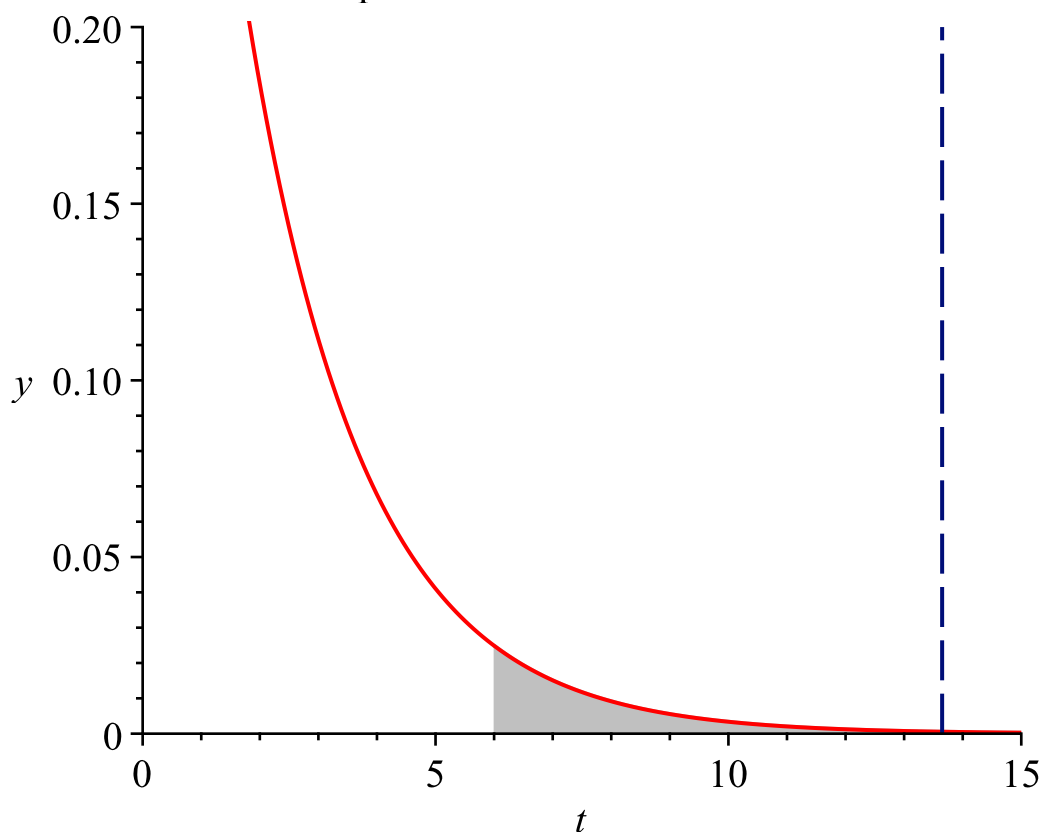
En U -test. $ChiKvadratUtest(OBS)$

$$\chi^2\text{-teststørrelse} = 13.649$$

$$\text{Frihedsgrader} = 2$$

$$\text{Kritisk værdi} = 5.9915$$

$$\text{p-værdi} = 0.0010870$$

Da p -værdien er $0.001087 < 0.05$ forkastes nulhypotesen. Sygdommen er afhængigt af, om man er vaccineret eller ej.

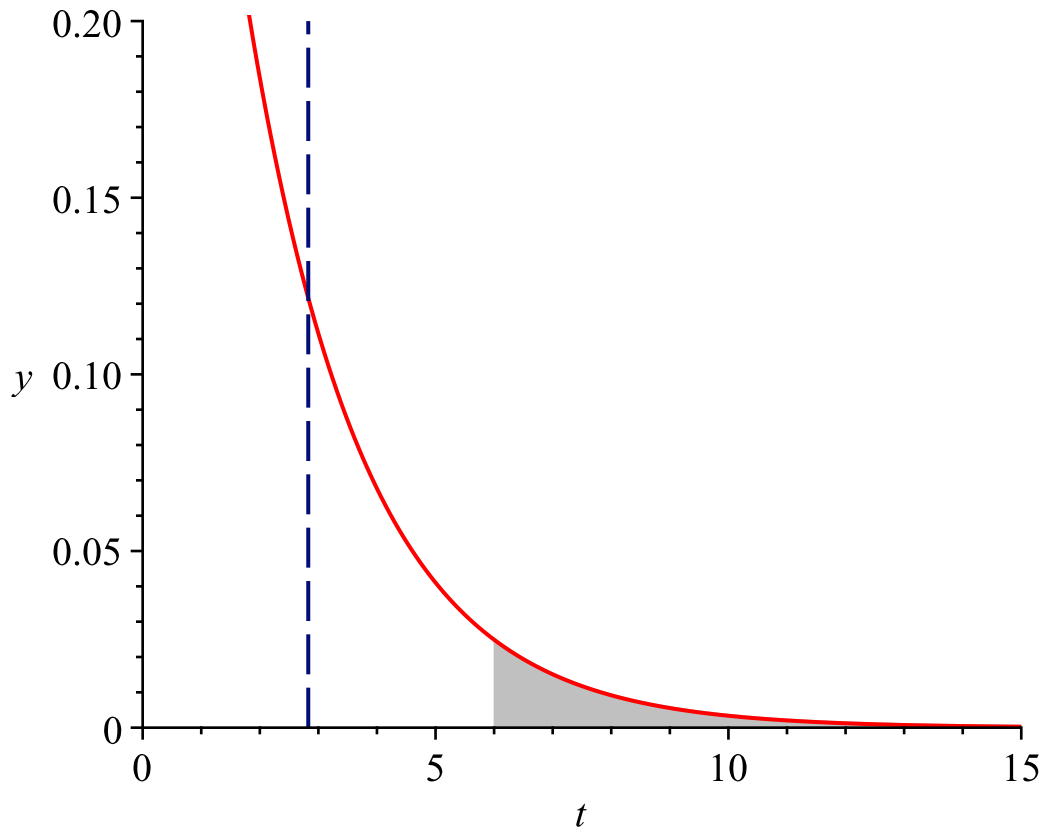
c)

De tomme felter bestemmes.

$$OBS2 := \begin{bmatrix} 20 & 30 \\ 15 & 11 \\ 88 & 82 \end{bmatrix} :$$

ChiKvadratUtest(OBS2)

χ^2 -teststørrelse = 2.8271
 Frihedsgrader = 2
 Kritisk værdi = 5.9915
 p-værdi = 0.24327

Her er p -værdien større end 5% signifikansniveau, så nulhypotesen accepteres.

NB: 15 og 88 var tal der blot blev tilfældigt udvalgt og testet. Opgaven bad om et muligt eksempel.

Opgave 14

restart ; with(Gym) :

a)

Cirkelns ligning er

$$(x - 6)^2 + (y - k)^2 = k^2$$

$$(x - 6)^2 + (y - k)^2 = k^2 \quad (22)$$

Hvis førsteaksen er tangent til cirklen, skal $y = 0$ i cirkelns ligning give en værdi af x .

$$(x - 6)^2 + (0 - k)^2 = k^2$$

$$(x - 6)^2 + k^2 = k^2 \quad (23)$$

$\xrightarrow{\text{solve for } x}$

$$[[x = 6], [x = 6]] \quad (24)$$

⇒ førsteaksen er tangent til cirklen. Tallet k forsvinder for hvilken som helst værdi.

b)

Dist-formlen anvendes og sættes lig k .

$$\frac{|1 \cdot 6 + 1 \cdot k + (-2)|}{\sqrt{1^2 + 1^2}} = k$$

$$\frac{|4 + k|\sqrt{2}}{2} = k \quad (25)$$

→ solve for k

$$\left[\left[k = -\frac{4\sqrt{2}}{\sqrt{2} - 2} \right] \right] \quad (26)$$

evalf[5](%)

$$[[k = 9.6564]] \quad (27)$$

Så for $k = 9.6564$ er l tangent til cirklen.